

El Síndic de Greuges publica l'Informe sobre transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Tipus: [1]

Autor: [Gomez Sanchez, Carol](#) [2]

Creació: Publicat per [Carol Gomez Sanchez](#) [2] el 23/12/2024 - 09:07 | Última modificació: 08/01/2025 - 12:59

Categories: General

Contingut relacionat :

El Síndic de Greuges ha publicat els darrers dies de l'any 2024 [l'Informe anual que mesura l'estat de la transparència, l'accés a la informació pública i el bon govern](#) [3] de les institucions públiques catalanes, corresponent als anys 2022 i 2023, per tal de superar el decalatge originat l'any 2020 a causa del confinament per la covid-19.

L'informe de transparència mostra els resultats obtinguts a partir de la resposta de les administracions al qüestionari que es trameta anualment i la incorporació de referències als resultats d'anàlisis monogràfiques fetes en el mateix període, com ha passat aquest any amb la publicitat activa, el dret d'accés i les cartes de serveis.

L'anàlisi del qüestionari de transparència, accés a la informació pública i bon govern dels anys 2022 i 2023: s'ha fet arribar a un total de 1.007 subjectes.

S'han avaluat tots els aspectes que regula la Llei 19/2014: publicitat activa, accés a la informació pública, govern obert, bon govern, grups d'interès i sistema de garanties i règim sancionador.

En aquesta notícia destaquem algunes de les reflexions i recomanacions que consten en l'informe així com les eines i recursos que des del Gabinet d'Innovació, Integritat i Transformació Digital Local de la Diputació de Barcelona us facilitem per ajudar-vos a donar resposta a la Llei 19/2014.

Principals conclusions

La transparència, el retiment de comptes i l'escolta activa de les persones s'estan incorporant progressivament en la cultura sèrie de continguts perquè ho estableix la Llei, sinó que la publicació de continguts ha de ser el resultat del disseny d'uns pro (informació) com un element més lligat a la generació del contingut, i no un requisit posterior i independent.?

- S'ha avançat en àmbits com la publicitat activa i l'accés a la informació pública, però poc en bon govern i govern obert.
- Publicitat activa: les administracions manifesten dificultats per complir les seves obligacions, sobretot per la manca de recursos econòmics, humans i de formació del personal. Són poques les administracions que han creat unitats d'informació, tal com preveu el reglament.

Continua la mateixa tendència de les avaluacions anteriors:

- El tipus d'ens analitzat i la seva dimensió són elements determinants a l'hora de complir les obligacions de transparència.
 - Els ens matriu compleixen més les obligacions que els ens que en depenen.
 - Com més volum d'informació es publica més difícil és que sigui comprensible i fàcil de trobar.
 - La reutilització de la informació continua sent una tasca a reforçar.
- Bon govern:
 - Més de la meitat de les administracions encara no disposen d'un codi de conducta d'alts càrrecs, especialment els ajuntaments de menys de 20.000 habitants.
 - Cal destacar que al voltant del 48,2% de les administracions han incorporat durant l'any 2023 un sistema intern d'informació per formular alertes o denúncies davant de possibles infraccions normativa o que puguin ser constitutives d'infraccions penals o administratives greus o molt greus ([Llei 2/2023 reguladora protecció persones alertadores](#) [4]).
 - Pel que fa a la bona administració, i en concret a la implementació de les cartes de servei, també és un àmbit en què es pot millorar: només un 12% de les administracions catalanes disposen d'aquesta eina o d'altres sistemes per garantir la qualitat dels serveis que es presten.
 - Qualitat normativa i avaluació dels serveis: es manté baix el percentatge d'administracions que disposen d'un instrument de planificació normativa i avaluació dels serveis que es presten.
 - Govern obert: només el 42,7% de les administracions tenen canals d'escolta activa que garanteixin una resposta o un diàleg. El canal més utilitzat per les administracions són les xarxes socials i les eines de missatgeria instantània. El segon canal més utilitzat són les bústies de correu electrònic. El menys utilitzat són les enquestes i els panels per conèixer les preferències i les opinions de les persones en relació amb el funcionament de l'Administració i els serveis que presta.
Els ajuntaments de municipis de menys de 20.000 habitants són els que menys canals tenen habilitats perquè la ciutadania participi.
 - Grups d'interès: només el 12% comproven si un ens està inscrit al Registre de grups d'interès abans de reunir-s'hi.
 - Sistema de garanties i règim sancionador: s'observa un increment progressiu en el nombre de denúncies presentades per la ciutadania per suposats incompliments de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, on un 34,9% de les denúncies presentades per la ciutadania acaben en sanció.

Recomanacions

Generals o transversals

- **Cal crear una unitat d'informació per poder garantir el compliment de la normativa, dotant de més recursos humans, tecnològics i econòmics a les administracions.**
El 17,4% de les administracions estan creant de manera progressiva unitats d'informació per tramitar sol·licituds d'accés a la informació pública i publicitat activa. Els increments més significatius s'han produït en les administracions de municipis de menys de 20.000 habitants.
Només un 0,1% del personal que treballa a l'Administració tenia assignades tasques de transparència a

jornada completa els anys 2022 i 2023.

- **Cal que totes les administracions incorporin el programa de transparència, accés a la informació pública i bon govern en els pressupostos, com a garantia de visibilitat d'aquest tipus de polítiques públiques.**
- **Adoptar una perspectiva integral i transversal en la implementació de la transparència.**
Més enllà de les obligacions jurídiques, la normativa exigeix la necessitat que la transparència s'abordi des de dins de les organitzacions amb perfils jurídics, tecnològics, arxivístics i comunicatius que facin que la informació que es publica sigui clara i comprensible i amb suports addicionals (guies, vídeos, infografies, etc).
Les dades mostren que les persones encarregades de gestionar la publicitat activa dels portals de transparència són, principalment, personal administratiu, seguit de personal jurídic. Aquesta estructura correspon a les administracions amb menys recursos: incorporen la informació que la Llei obliga a publicar, però rarament aborden els procediments interns de l'organització, fet necessari per garantir que els continguts dels portals es publiquen de manera constant i permanent. Per això cal una gestió de les dades més automatitzada.
- **Desplegar un programa de formació continuada de tot el personal en matèria de transparència, l'accés a la informació i el bon govern.**

Publicitat activa

- **Dur a terme una autoavaluació del compliment de les obligacions.**
A banda de ser una obligació legal, ha de servir per identificar mancances i potenciar millores.
- **Facilitar que la informació sigui comprensible i en formats reutilitzables.**
Com més augmenta el volum d'informació publicada més important és que es publiqui de forma estructurada i interrelacionada, i que s'incorporin eines de visualització que facilitin la comprensió i la comparació de dades i l'ús de llenguatge entenedor. Publicar informació clara i intel·ligible i utilitzar formats reutilitzables són els reptes més importants. També es recomana indicar la darrera data d'actualització de la informació i la pròxima data prevista, indicar expressament que un contingut determinat no està disponible o no és aplicable i tenir en compte els diferents perfils d'usuaris del portal per facilitar-los l'accés a la informació publicada i que la puguin comprendre.
- **Evitar dispersar la informació en diferents espais d'un mateix ens.**
Configurar els portals de transparència o llocs webs institucionals com l'instrument principal de publicació, de manera que continguin tota la informació requerida per la norma, que ha d'estar actualitzada i en formats reutilitzables.

Accés a la informació pública

Com ja vam tractar en la notícia [Accés a la informació pública: principals conclusions de l'Informe Síndic de greuges informe 2023 \(novembre 2024\) \[5\]](#), les principals recomanacions en aquest àmbit són:

- Regulació del dret d'accés a la informació pública: cal aprovar un procediment que adapti la regulació del dret d'accés a l'organització de cada administració.
- Gestió del dret d'accés a la informació pública: s'han de promoure la creació d'unitats d'informació amb capacitat per assumir les funcions previstes pel Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública.
- Sol·licituds d'accés a la informació pública:
 - Unitats d'informació: es recomana dotar de recursos i mitjans per donar resposta a l'increment de

sol·licituds.

- Campanyes institucionals: es recomana incrementar perquè la ciutadania conegui els seus drets.
- Classificació temàtica de les SAIP: es recomana adoptar un criteri homogeni al conjunt de les administracions que permeti identificar les SAIP més freqüents i publicar-les als portals de transparència. D'acord amb la classificació proposada per la Llei 19/2014 i utilitzada per la XGOC.
- Presentació de les SAIP: disposar d'un formulari específic de sol·licitud d'accés a la informació pública i fàcilment localitzable és fonamental perquè les persones interessades puguin exercir plenament els seus drets en matèria d'accés a la informació pública.
- Assistència i acompanyament: es recomana incorporar mecanismes d'assistència i acompanyament en la informació del tràmit davant dels dubtes que puguin sorgir a la persona interessada.

Bon govern

El bon govern es troba regulat en el títol V de la Llei 19/2014, de 29 de desembre i s'estructura en tres capítols: codi de conducta dels alts càrrecs, dret a una bona administració i a uns serveis públics de qualitat i millora de la qualitat normativa.

Referent a aquests tres àmbits, les recomanacions són les següents:

- **Impulsar l'aprovació dels codis de conducta d'alts càrrecs en els conjunt de les administracions catalanes i fer-ne difusió entre la ciutadania.**

La Llei regula exclusivament els codis de conducta dels alts càrrecs. La diferència entre codis ètics i codis de conducta recau en que si bé els codis ètics estan conformats per principis, valors i normes que tot servidor públic ha de respectar en l'exercici de la seva funció administrativa, els codis de conducta són disposicions d'autoregulació dels càrrecs que exerceixen el govern de les entitats en què s'estableixen els principis i valors que han de regir la conducta de tota l'organització i s'expliciten unes obligacions específiques de comportament que han d'assumir els alts càrrecs i el personal directiu i que concreten o despleguen aquests principis i valors.

- Cal promoure la formació dels alts càrrecs en matèria de codis de conducta.
 - Fer campanyes de difusió dels codis de conducta entre la ciutadania perquè sigui coneixedora de l'ús d'aquesta eina i de les seves implicacions.
 - Implementar el sistema intern d'informació d'alertes i denúncies al conjunt de les administracions catalanes i oferir formació a tot el personal.
- **Dotar cada administració d'un reglament per elaborar cartes de serveis.**
 - **Definir els indicadors per avaluar els compromisos i publicar els resultats de l'avaluació.**

Govern obert

El preàmbul de la Llei 19/2014 entén el govern obert com un "sistema d'actuació i gestió dels afers públics que fa possible un diàleg permanent entre l'Administració i els ciutadans, la participació i la col·laboració d'aquest en la definició de les polítiques públiques i una millor transparència en el retiment de comptes i l'exigència de responsabilitats".

És fonamental:

- Implementar i promoure l'ús de canals d'escolta activa amb la ciutadania.
- Incrementar l'ús de canals que permetin la participació ciutadana.

Grups d'interès

Els grups d'interès estan regulats en el títol IV de la Llei 19/2014: el registre de grups d'interès ha de contenir dades sobre cada grup d'interès inscrit i informació sobre les reunions i les audiències que han mantingut amb autoritats i sobre les comunicacions, els informes i altres contribucions amb una relació de matèries tractades. Això també vol dir que, com preveu la Llei, els alts càrrecs han de complir el principi de transparència de les activitats oficials i, en particular, de la seva agenda oficial, als efectes de publicitat del Registre de grups d'interès:

- Garantir que l'activitat d'influència sigui pública (inclou la comprovació per part de l'administració de si abans de mantenir una reunió amb un grup d'interès els càrrecs públics comproven si el grup està inscrit en el Registre de grups d'interès).
- Fer campanyes de difusió perquè la ciutadania tingui coneixement de l'existència del Registre, de la seva finalitat i de les dades que inclou.
- Incrementar la formació en aquest àmbit per al personal de l'administració, entitats i conjunt d'agents socials i econòmics.

Recursos que us oferim als ens locals des de la Diputació de Barcelona

Des del Gabinet d'Innovació, Integritat i Transformació Digital Local de la Diputació de Barcelona:

Tant per ajuntaments, com per Consells Comarcals i ens del sector públic, posem a disposició assistència tècnica i sensibilització en la gestió de les sol·licituds d'accés a la informació pública com si necessiteu una posada al dia de la situació de la vostra corporació en quant a transparència. Podeu demanar el recurs de Catàleg aquí: <https://catalegdeserveis-cercador.diba.cat/fitxa?id=338896> [6]

- Oferim el recurs tècnic de catàleg "[Millora de la transparència i l'accés a la informació pública](#) [6]" per ajuntaments menors de 20.000 habitants, consells comarcals, entitats municipals descentralitzades, mancomunitats i consorcis.

Si voleu aprofitar per automatitzar ítems de transparència, ens podeu fer la demanda del recurs de Catàleg aquí: <https://catalegdeserveis-cercador.diba.cat/fitxa?id=339339> [7]

A partir del juliol 2025 tindreu disponible un nou recurs per donar-vos suport en els sistemes d'integritat pública, però si teniu algun dubte o voleu algun tipus de suport abans d'aquesta data ens ho podeu fer saber a través de la nostra adreça electrònica: gomunicipal@diba.cat [8]

Informació relacionada:

- El Síndic de Greuges publica [l'Informe sobre transparència, accés a la informació pública i bon govern. Abril 2022](#). [9]
- El Síndic de Greuges publica [l'Informe sobre transparència, accés a la informació pública i bon govern. Juny 2023](#). [10]
-

[Accés a la informació pública: principals conclusions de l'Informe Síndic de greuges informe 2023 \(novembre 2024\)](#) [5]

Si voleu rebre les novetats setmanals en matèria de transparència, accés a la informació pública, dades obertes i bon govern només heu de [donar-vos d'alta](#) [11] a la comunitat.

Categories: General

- [12]

URL d'origen: <https://governobert.diba.cat/news/2024/12/23/sindic-de-greuges-publica-linforme-sobre-transparencia-acces-informacio-publica-bon->

Enllaços:

[1] <https://governobert.diba.cat/>

[2] <https://governobert.diba.cat/members/gomezscri>

[3] https://www.sindic.cat/site/unitFiles/10504/Informe%20anual%20transparencia_desembre_24_cat_definitiu.pdf

[4] <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-4513>

[5] <https://governobert.diba.cat/news/2024/11/12/acces-informacio-publica-principals-conclusions-de-linforme-sindic-de-greuges-inform>

[6] <https://catalegdeserveis-cercador.diba.cat/fitxa?id=338896>

[7] <https://catalegdeserveis-cercador.diba.cat/fitxa?id=339339>

[8] <mailto:gomunicipal@diba.cat>

[9] <https://governobert.diba.cat/news/2022/03/29/sindic-de-greuges-publica-linforme-sobre-transparencia-acces-informacio-publica-bon->

[10] <https://governobert.diba.cat/news/2023/07/05/sindic-de-greuges-publica-linforme-sobre-transparencia-acces-informacio-publica-bon->

[11] <https://governobert.diba.cat/alta>

[12] <https://governobert.diba.cat/node/2636>